

ROLUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE PENTRU EDUCAREA CREATIVITĂȚII PREȘCOLARILOR

Prof. in prescolar BRATU GABRIELA ALINA
G.P.N. Arcesti-Plesoiu, jud. Olt

Preșcolăritatea este vârsta la care este imperios necesară stimularea potențialului creativ al copilului, necunoscut sau neexprimat încă, prin cunoașterea și încurajarea aptitudinilor, prin mobilizarea resurselor existente și prin susținerea manifestării lor printr-o mobilizare intrinsecă.

La vârsta preșcolară, creativitatea copiilor este în stadiu incipient. *Prima formă de exprimare grafică* a copilului mic este mâzgălitura. Aceasta are un înțeles pentru el, deși adulții nu percep reprezentarea. Treptat, cu ajutor și perseverență, copiii învață să redea obiecte sau chiar imagini respectând realitatea. Desenul nu este doar o modalitate de autocunoaștere și de autodezvoltare, ci și un mijloc de comunicare și de intrare în relație cu alte persoane, prin utilizarea desenului în grup. Culorile alese, tipul de instrument pentru desen, modul în care desenează, suprafața ocupată pentru a se exprima, toate acestea sunt detalii foarte importante pentru cunoașterea persoanei. Desenul îi ajută să comunice, să accepte și să colaboreze. Desenele și picturile se pot utiliza în diferite moduri și cu multiple obiective.

Prin desen și pictură copilul își exprimă sentimentele, trăirile, nevoile, se exprimă pe sine, descoperindu-și astfel identitatea. Pictura, ca și desenul, este un joc, un dialog între copil și adult, este un mijloc de comunicare.

Desenul rămâne întotdeauna un mod de a descrie povestea care nu poate fi spusă în cuvinte. Culorile, hârtia, creta îl pot stimula pe copil să povestească diferite întâmplări, să scoată la iveală scene din viața sa, pe care nu le poate exprima altfel. Povestea desenată de copil relevă foarte clar trăirile și sentimentele copilului.

Un tablou singur este o stare, iar pentru a-l putea înțelege pe copil este bine să-l urmărim în timp. Prin desen și pictură copilul se eliberează, își exprimă atât senzațiile vechi, cât și pe cele noi, se înțelege pe sine și se transformă.

Odată ce stăpânește acest limbaj, copilul este capabil să formuleze orice, nimic nu mai rămâne ascuns. Atât educatoarele, cât și părinții trebuie să încurajeze și să ghideze pașii copiilor pentru dezvoltarea gustului pentru frumos, artă și pentru dezvoltarea unei personalități complexe. Pentru a ajunge la cunoașterea și înțelegerea frumosului din natură și artă, precum și din viața socială, copilul trebuie ajutat să recunoască elementele limbajului plastic care se regăsesc în mediul înconjurător - punctul, linia, forma, culoarea.

Activitatea de pictură se desfășoară diferit de cea de desen, prin faptul că se utilizează instrumente diferite (pensula, acuarele, guașe, pasta de dinți, paie, dopuri de plută etc.), păstrându-se aceleași teme sau se pot alege și altele, în funcție de context și de vârsta copilului. Prima formă de exprimare prin pictură la copiii mici este dactilopictura sau pictura cu degetul. La această vârstă, copiii nu au bine dezvoltați mușchii mici ai mâinii și nu își pot coordona bine mișcările, fiindu-le foarte greu să picteze cu pensula. De aceea, învață să

picteze mai întâi cu degetul, urmărind ca mai apoi să utilizeze pensula sau alte instrumente (vată, ștampile etc.). La vârsta de 6-7 ani copiii cunosc culorile de bază și le aplică în practică. Amestecând mai multe culori, ei obțin o nuanță. Copilul trebuie învățat cum să combine și cum să îmbine. Copilul nu poate să învețe prin explicație, demonstrație, ci doar prin activitatea practică. Prin mimică ne vorbește despre agresivitate, prin culoare redă starea psihologică a unei ființe. Forma joacă un rol important în expresivitate. Copilul folosește pătratul la redarea batistuței, a casei, ferestrei, triunghiul pentru a reprezenta bradul, trapezul la acoperiș.

De asemenea, prin pictură, desen și modelaj, adultul formează copiilor deprinderi de lucru, capacități de exprimare, îl ajută pe copil să realizeze corespondențe între elementele de limbaj plastic și natură, stimulează expresivitatea, creativitatea și dezvoltă armonios și multilateral personalitatea copilului.

A fi creator, în sens general, înseamnă a fi capabil să stabilești legături artistice noi, neașteptate, între cunoștințele dobândite sau între acestea și cele noi, a face combinații cu o anumită intenție întrucât activitatea creativă are întotdeauna un scop clar conturat. Dar, orice activitate creatoare, presupune mai întâi un bagaj de cunoștințe temeinic însușite. De aceea, copilul trebuie lăsat să exploreze lumea înconjurătoare ca apoi să poată să utilizeze ideile sale originale.

Educatorei îi revine sarcina de a încuraja orice încercare a copilului, utilizând metode de stimulare a creativității, folosind cât mai multe procedee de obținere a unor forme spontane. Activitățile artistico-plastice contribuie, în mod deosebit, la educarea gustului pentru frumos și trezesc interesul copiilor în a-și compune singuri modelele determinându-i să-și exprime ideile originale și să-și pună în practică inițiativele.